

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Craiu Nicolae,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Furtuna Vladimir xxxxx, născut la xxxxx,
originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare:

prima instanță: 06.05.2020 – 23.09.2020

instanța de apel: 15.10.2020 – 24.11.2020

instanța de recurs: 12.02.2021 – 10.08.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 23 septembrie 2020, Furtuna Vladimir a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În baza prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 (un) an.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Grebănos Serghei, fiind dispusă încasarea de la Furtuna Vladimir în beneficiul lui Grebănos Serghei, suma de 1022 (una mie douăzeci și doi) lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, în total suma de 6022 (șase mii douăzeci și doi) lei.

A fost dispusă încasarea de la Furtuna Vladimir în beneficiul statului, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor în sumă de 8128 (opt mii una sută douăzeci și opt) lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că Furtuna Vladimir, la 12 iunie 2019, aproximativ la ora 14:00, aflându-se pe

traseul situat la intrarea în xxxxx, pe fundalul conflictului avut cu cet. Grebănos Serghei, având intenția și urmărind scopul provocării leziunilor corporale ultimului, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale feței și toracelui, provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201904X0194 din 13 decembrie 2019 fractura coastelor a VII și VIII din stânga pe linia claviculară, care a fost calificată ca vătămare corporală medie, după criteriul dereglării de sănătate de lungă durată.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Furtuna Vladimir a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu indicii calificativi: vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Soroca, Cebanciuc Alexandru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Furtuna Vladimir să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. A încasa de la inculpat în folosul statului cheltuielile judiciare în sumă de 8128 lei, iar acțiunea civilă înaintată de partea vătămată de a fi admisă.

În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că, stabilirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este indezirabilă, deoarece are ca efect formarea unei practici vicioase, de sine încredere în rândul persoanelor condamnate pentru așa gen de infracțiuni și încurajează alte persoane la comiterea infracțiunilor de genul dat. Doar aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea și anume în limitele solicitate de acuzatorul de stat, are ca efect corectarea și reeducarea persoanelor ce au comis astfel de tipuri de infracțiuni. Totodată, stabilirea unei astfel de pedepse, ar crea o revoltă și nemulțumire din partea societății față de înfăptuirea actului de justiție și organele de drept, deoarece fapta de care este învinuit inculpatul este de o rezonanță social sporită, având o conotație enormă în societate.

Faptul că Furtuna Vladimir a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă nu motivează prin sine aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, deoarece nu reduce gradul și pericolul social al faptei incriminate ultimului. Ținând cont de atitudinea inculpatului față de fapta comisă, de faptul că acesta nu a restituit paguba cauzată părții vătămate, de faptul că a săvârșit o infracțiune contra vieții și sănătății persoanei, este necesară aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu executarea reală a acesteia.

3.2. Partea vătămată Grebănos Serghei a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și

condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă mai aspră, cu încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 (cincizeci mii lei).

3.3. Avocatul Cebotari Vitali cu inculpatul Furtuna Vladimir au declarat apel prin care au solicitat casarea încheierilor Judecătoriei Soroca din 09 iunie 2020 și 18 septembrie 2020, casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Furtuna Vladimir să fie achitat deoarece în acțiunile inculpatului nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, cu respingerea acțiunii civile înaintate de către partea vătămată.

În motivarea apelului, partea apărării a menționat că, în sentință nu se regăsește nici un motiv prin care probele prezentate de apărare în demersurile înaintate au fost respinse, fapt care urma în mod obligatoriu a fi descris în partea descriptivă a sentinței în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală. Astfel, prima instanță nu a infirmat și nici nu a confirmat veridicitatea probelor puse la baza învinuirii, probe pe care apărarea le consideră administrate cu încălcări esențiale a Codului de procedură penală.

Transmiterea în gestiune a cauzei penale nr.2019320312 de la OUP Gordiiciuc Mihail, la OUP Zaharii Tatiana s-a efectuat cu încălcarea prevederilor art. 56 Cod de procedură penală. Astfel, cauza penală nominalizată a fost transmisă ilegal de la un ofițer de urmărire penală la altul. Drept urmare toate actele procedurale care au fost efectuate de către OUP Zaharii Tatiana sunt lipsite de forță juridică, fiind lovite de nulitate absolută, astfel urmează a fi declarate nule, nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești, din motiv că OUP Zaharii Tatiana nu a avut împuterniciri legale pentru a exercita urmărirea penală în prezenta cauză penală.

Prima instanță a pus la baza învinuirii probele administrate cu încălcări și anume procesul-verbal de ridicare din 06.02.2020 (f.d. 124) și procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.02.2020 (f.d. 125) procese întocmite de OUP al SUP a IP Soroca, Zaharii Tatiana persoană care nu dispunea de împuterniciri legale de a efectua aceste acțiuni de urmărire penală. În sentința contestată nu se regăsește în calitate de probă expertiza judiciară nr. 201929D0119 din 13.09.2019, întocmită de medicul legist Rusu Nicolai, care a constatat la numitul Grebănos Serghei fracturi vechi cu formarea colosului osos la nivelul coastelor VII și VIII pe stânga, acestea nu pot data din 12.07.2019, iar vechimea lor nu poate fi stabilită și nu se supune calificării medico-legale. Astfel, expertiza în comisie nu substituie în nici un mod raportul de expertiză judiciară nr. 201929D0119 din 13.09.2019, întocmit de medicul legist Rusu Nicolai, iar prima instanță era obligată conform rigorilor Codului de procedură penală să se expună asupra acestui fapt și să aducă argumente din care motiv a ajuns la concluzia că raportul de expertiză efectuat în comisie are o valoare juridică dinainte stabilită, or, aceasta contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Cu referire la concluzia primei instanțe că apărarea nu a indicat nici una din condițiile necesare în vederea numirii unei expertize medico-legale în

comisie, apelantul a considerat-o ca fiind una părtinitoare care vine în contradicție cu principiile invocate în art. 10 Cod de procedură penală inclusiv prevederile art. 6 CEDO.

Apărarea a făcut referire și la declarațiile părții vătămate Grebănos Serghei care a relatat că a telefonat la poliție de la fața locului, nu a așteptat echipa de poliție și salvarea, deoarece a avut posibilitatea singur să se deplaseze la spital.

La fel, Grebănos Serghei a relatat că leziunile corporale i-au fost aplicate prin geamul de la portiera automobilului el având centura cuplată la acel moment. A atras atenția asupra declarațiilor părții vătămate care vin în contradicție cu probele prezentate și administrate în dosarul examinat, astfel, verificând comunicarea telefonică din 12.08.2019, a stabilit că Grebănos Serghei a apelat la poliție la orele 14:25, însă în descrierile medicale prezente în raportul de expertiză se observă că Grebănos Serghei la aceeași oră și anume 14:25 este deja examinat de către medici.

A mai invocat, că prima instanță nu a analizat declarațiile inculpatului în coroborare cu alte probe din dosar, or, în cazul în care a și avut loc o bătaie între 2 persoane, era evident că pe corpul lui Grebănos Serghei urmau să fie și alte leziuni, în cazul nostru inițial la Grebănos Serghei i-a fost depistată fractura coastei a VII-a pe linia claviculară fără deplasare, apoi această leziune să dispară și deja ultimului i-au fost fracturate doar coastele VII și VIII pe stânga.

A făcut referire și la legalitatea emiterii ordonanței de punere sub învinuire din 06.11.2019, or, conform prezentei ordonanțe d-nul Furtuna Vladimir este învinuit în aceea că el, la 12.07.2019 aproximativ la ora 14:00, aflându-se pe traseul situat la intrarea în xxxxx, pe fundalul conflictului avut cu cet. Grebănos Serghei, având intenția și urmărind scopul provocării leziunilor corporale ultimului, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnii peste diferite părți ale feței și toracelui, provocându-i conform raportului de constatare medico-legală nr. 201929P0457 din 15.07.2019 fractura coastei a VI-a pe linia claviculară fără deplasare, care se califică ca vătămare corporală MEDIE, după criteriul dereglării de sănătate de lungă durată. A constatat că procurorul Cebanciuc Alexandru la 06.11.2019 neîntemeiat și ilegal l-a pus sub acuzație pe Furtuna Vladimir, or, la data de 06.11.2019 organul de urmărire penală în baza raportului de expertiză judiciară nr. 201929D0119 din 13.09.2019, întocmit de medicul legist Rusu Nicolai, care a constatat la numitul Grebănos Serghei fracturi vechi cu formarea colosului osos la nivelul coastelor VII și VIII pe stânga, acestea nu pot data din 12.07.2019, iar vechimea lor, nu poate fi stabilită și nu se supune calificării medico-legale, în loc să-l scoată pe ultimul de sub urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 275 pct. 3) Cod de procedură penală, îl acuză de comiterea unei fapte, neavând în acest sens, probele necesare. Procurorul a pus la baza învinuirii raportul de constatare medico-legală nr. 201929P0457 din 15.07.2019, care a fost efectuat până la pornirea procesului penal, fapt ce nu poate servi în calitate de probă, deoarece

a fost dobândit până la începerea urmăririi penale, iar în procesul penal nu pot fi admise ca probe și prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor Codului de procedură penală. Procurorul Cebanciuc Alexandru prin emiterea acestei ordonanțe în lipsă de probe, a urmărit acoperirea omisiunilor admise pe parcursul urmăririi penale de a efectua acțiunile necesare într-un termen stabilit.

A menționat, că la 05.11.2019 a expirat termenul de 3 luni de zile în care Furtuna Vladimir s-a aflat în calitate de bănuț, iar conform prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) alin. (5) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoașteri în această calitate - mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - mai mult de 6 luni. Drept urmare procurorul Alexandru Cebanciuc a emis ordonanța de punere sub învinuire, doar cu scopul de a nu admite încălcarea termenelor menționate supra, ultimul însă nu a ținut cont de faptul că emiterea unei ordonanțe de punere sub învinuire are loc numai după cercetarea sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei, iar la acea etapă organul de urmărire penală nu dispunea de probe suficiente pentru a constata că fapta lui Furtuna Vladimir întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, or, după cum a menționat, în baza raportului de expertiză judiciară nr. 201929D0119 din 13.09.2019 numitului Grebănos Serghei nu i-a fost fracturată coasta VI pe linia claviculară fără deplasare, acesta nu prezenta careva leziuni corporale recente, leziuni care au putut fi provocate de Furtuna Vladimir.

Consideră apărarea, că atât în cadrul urmăririi penale cât și al cercetării judecătorești nu s-au administrat suficiente probe ce ar demonstra vinovăția lui Furtuna Vladimir în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, apelul avocatului Cebotari Vitalii și a inculpatului Furtuna Vladimir au fost respinse ca nefondate.

Apelul procurorului și apelul părții vătămate Grebănos Serghei, au fost admise, cu casarea sentinței în latura civilă în partea ce ține de prejudiciul moral, rejudecarea cauzei în această parte și emiterea unei hotărâri noi prin care:

A fost dispusă încasarea de la Furtuna Vladimir în beneficiul lui Grebănos Serghei, prejudiciul moral în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Furtuna Vladimir, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator

administrat. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel reținând declarațiile inculpatului și a părții vătămate, a apreciat că deși inculpatul Furtuna Vladimir nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal se confirmă prin următoarele probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum sunt: plângerea părții vătămate Grebănos Serghei din 25.08.2019 (f.d. 19); comunicare telefonică R-2, nr. 4612 din 12.07.2019 de la Grebănos Serghei care a anunțat că la data de 12.07.2019 la intrare în oraș a fost agresat fizic de către Furtuna Vladimir (f.d. 21); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.07.2019 (f.d. 23-25); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.08.2019, unde este descris automobilul de model „Mercedes Sprinter”, ce aparține lui Furtuna Vladimir (f.d. 26/-30); raportul de expertiză judiciară nr. 201904X0194 din 13.12.2019, xxxxx (f.d. 64-68).

Instanța de apel a considerat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Furtuna Vladimir în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, cu indicii de calificare: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății.*

La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a evidențiat că prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Furtuna Vladimir, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Instanța de apel a respins argumentele expuse de procuror în conținutul apelului privind executarea de către inculpat a unei pedepse reale sub formă de închisoare și pentru aceasta urmează a fi aplicată din nou o pedeapsă sub formă de închisoare, deoarece acest argument contravine circumstanțelor, în special faptului că inculpatul a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă pentru ce instanța a considerat posibilă corectarea lui fără aplicarea celei mai aspre pedepse, astfel prima instanță corect a stabilit aplicabilitatea prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel nu a stabilit nici un temei de a interveni în soluția primei instanțe în partea individualizării pedepsei penale, careva circumstanțe care să

caracterizeze negativ personalitatea inculpatului, circumstanțe agravante la caz nu au fost stabilite, astfel că pedeapsa penală aplicată de prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept.

Referitor la argumentul avocatului privind dispunerea efectuării unei expertize medico-legale suplimentare prin intermediul comisiei rogatorii în privința părții vătămate Grebănos Serghei, instanța de apel a menționat că din conținutul apelului înaintat se concludă doar dezacordul părții apărării asupra concluziilor medico-legale, fiind înaintate solicitări pe motive neîntemeiate și formale indicându-se despre înlăturarea unor dubii referitor la soluția expusă în raportul de expertiză medico-legală în comisie, însă fără a fi evidențiată necesitatea verificării circumstanțelor, or, raportul de expertiză judiciară nr. 201904X0194 din 13.12.2019 prevalează în raport cu celelalte expertize și este apreciat ca fiind o probă veridică, concludentă și pertinentă fiind executată în comisie din expertii judiciari Chirii Corbu, Eduard Lungu și raportorul Victor Capcelea care a fost și audiat în cadrul ședinței de judecată în prima instanță. Astfel, în opinia instanței de apel raportul menționat în coroborare cu celelalte probe scrise demonstrează vinovăția inculpatului, iar temei pentru a pune la îndoială veridicitatea raportului menționat nu a fost constatat.

Cu referire la argumentele părții apărării privind procedura de calcul a termenelor stabilite în art. 63 alin. (2) pct. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel cu referire la art. 231 Cod de procedură penală, a evidențiat că sub aspectul vizat deja soluțiile Curții Constituționale analizate în conținutul avizului din 09.06.2019 emis pe sesizarea nr.114f/2019 și avizului din 09.06.2019 emis pe sesizarea nr. 113f/2019 în care s-a expus la termenul de 3 luni ca termen de 90 zile, revizuite și anulate prin Hotărârea pentru revizuire din 15.06.2019.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată în speță, instanța de apel a concluzionat că prima instanță eronat a stabilit cuantumul prejudiciului moral cauzat părții vătămate, și reiterând prevederile art. 219, 221 Cod procedură penală, art. 2036-2037 Cod Civil, și analizând raportul de constatare nr. 201929P0457 din 15 iulie 2019, dar și raportul de expertiză judiciară nr. 201904X0194 din 13 decembrie 2019, prin care se atestă că la partea vătămată Grebănos Serghei au fost constatate vătămări corporale medii, a concluzionat că suma de 5 000 lei nu este echitabilă în raport cu suferințele fizice și psihice suportate de partea vătămată și nu constituie o satisfacție echitabilă pentru repararea prejudiciului moral cauzat.

În sensul respectiv, reieșind din prevederile legale citate supra, raportându-le la circumstanțele comiterii faptei și impactul asupra părții vătămate, consecințele survenite, atât pe plan fizic, cât și psihic, ținând cont și de explicațiile reclamantului la formarea cuantumului prejudiciului moral solicitat, instanța de apel a statuat că suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, este echitabilă și proporțională în raport cu suferințele fizice și psihice

care au fost provocate părții vătămate Grebănos Serghei în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Lisnic Elena, declară recurs ordinar prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului declarat, procurorul menționează că, pedeapsa stabilită inculpatului Furtuna Vladimir este prea blândă și neechitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și personalitatea acestuia, or, instanțele nu au ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunii inclusiv și de faptul că acesta vina în cele incriminate nu o recunoaște, nu a restituit paguba cauzată părții vătămate.

Consideră că nu pot fi reținute argumentele instanțelor în sensul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, or, circumstanța reținută în cadrul individualizării pedepsei, cum ar fi, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave nu îndreptățește aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

6. Avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Furtuna Vladimir, a depus recurs ordinar prin intermediul poștei electronice în care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel și a încheierilor de respingere a cererilor de numire a expertizei suplimentare, de audiere a martorului Burlacu Gheorghe, precum și de ridicare a excepției de neconstituționalitate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- atât în prima instanță, cât și în instanța de apel s-a obiectat că transmiterea în gestiune a cauzei penale nr.2019320312 de la OUP Gordiciuc Mihail, la OUP Zaharii Tatiana s-a efectuat cu încălcarea prevederilor art. 56 Cod de procedură penală. Drept urmare toate actele procedurale care au fost efectuate de către OUP Zaharii Tatiana sunt lipsite de forță juridică, fiind lovite de nulitate absolută, astfel urmează a fi declarate nule, nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești;

- în sentința contestată nu se regăsește în calitate de probă expertiza judiciară nr. 201929D0119 din 13.09.2019, întocmită de medicul legist Rusu Nicolai, care a constatat la numitul Grebănos Serghei fracturi vechi cu formarea colosului osos la nivelul coastelor VII și VIII pe stânga, acestea nu pot data din 12.07.2019, iar vechimea lor, nu poate fi stabilită și nu se supune calificării medico-legale;

- pentru a efectua o claritate în cazul examinat și a exclude toate dubiile, care în prezentul dosar sunt în exces, este oportună dispunerea efectuării unei expertize medico-legale suplimentare la Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”;

- procurorul a pus la baza învinuirii raportul de constatare medico-legală nr. 201929P0457 din 15.07.2019, care a fost efectuat până la pornirea procesului penal fapt ce nu poate servi în calitate de probă, deoarece a fost dobândit până la începerea urmăririi penale;

- urmărirea penală a fost pornită „*in personam*”, ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 25.07.2019, nu însă pe careva fapte sau circumstanțe „*in rem*”. În ordonanța de pornire a urmăririi penale din 25.07.2019 (f.d. 1), se indică în mod expres, pornirea urmăririi penale în privința lui Furtuna Vladimir, bănuیت în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal. Pe cale de consecință, bănuیتului Furtuna Vladimir, urma a-i fi comunicată ordonanța de recunoașteri în calitate de bănuیت la cel târziu 30.07.2019, însă din textul ordonanței de recunoașteri în calitate de bănuیت (f.d. 100) deducem că aceasta s-a realizat abia la data de 06.08.2019. Respectiv, calitatea de bănuیت în privința lui Furtuna Vladimir, a încetat de drept, ca urmare a expirării termenelor prescrise de alin. (1¹) art. 63 Cod de procedură penală. Emiterea cu întârziere a ordonanțelor privind recunoașterea lui Furtuna Vladimir, în calitate de bănuیت și învinuit, prezintă o încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale recurentului, iar în baza art. 251 Cod de procedură penală, devin nule toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală. Obiecțiile de aplicabilitate a art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală au rămas fără răspuns din partea instanței de apel;

- prin respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța de apel se face culpabilă de violarea dreptului la un proces echitabil, care presupune *inter alia* și accesul apelantului Furtuna Vladimir la instanța de jurisdicție constituțională.

7. Partea vătămată Grebănos Serghei a depus referință, prin care a pledat pentru admiterea recursului declarat de procuror ca fiind întemeiat și respingerea recursului declarat de către partea apărării întrucât este neîntemeiat, inculpatului urmând a-i fi aplicată o pedeapsă cu executare reală.

8. Judecând recursurile ordinare, în raport cu materialele cauzei, Colegiul largit concluzionează că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă, că acuzatorul de stat invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau când* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Având în vedere argumentele recursului, Colegiul penal lărgit conchide că acuzatorul de stat critică decizia instanței de apel dintr-un singur considerent, și anume din motivul că, în opinia sa, instanța de apel greșit a menținut sentința în partea stabilirii în privința inculpatului a unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, în temeiul art. 90 Cod penal.

Raportând însă argumentele invocate la circumstanțele speței, Colegiul penal relevă, că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Reieșind din partea descriptivă a deciziei contestate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75, 90 Cod penal.

Conform art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel corect a conchis, că vinovăția inculpatului Furtuna Vladimir este pe deplin dovedită și acțiunile lui just au fost încadrate în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, care prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani.

Potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiunea nominalizată face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut opinia primei instanțe, că în scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, lui Furtuna Vladimir urmează să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pe un termen de 2 ani.

Totodată, reținând faptul că inculpatul Furtuna Vladimir a săvârșit pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă, prima instanță a considerat că corectarea și reeducarea acestuia e posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea în privința lui a prevederilor art. 90 Cod penal, fixându-i un termen de probă de 1 an, soluție menținută și de către instanța de apel.

În privința dezacordului procurorului cu aplicarea de către instanțele de fond a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, Colegiul penal lărgit menționează, că potrivit prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Așadar, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;

- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;

- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;

- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;

- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;

- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;

- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel, menținând soluția primei instanțe cu privire la suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate, a ținut cont de faptul că potrivit art. 16 Cod penal, infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, săvârșită din intenție, și că inculpatul este pentru prima dată atras la răspundere penală, iar art. 90 Cod penal nu interzice dispunerea suspendării condiționate a executării pedepselor pentru săvârșirea acestui gen de infracțiuni, pedeapsa aplicată fiind suficientă în vederea corectării și reeducării inculpatului.

Așadar, în contextul circumstanțelor evidențiate, Colegiul penal lărgit consideră că atât instanța de apel, cât și prima instanță corect au ajuns la concluzia, că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării acesteia pentru o perioadă de probațiune, întrucât în acest caz scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei închisorii.

Relevant, la caz, Colegiul penal lărgit constată și faptul, că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit constată că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul menținerii aplicării art. 90 Cod penal, corect ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate și va atinge scopul restabilirii echității sociale. În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptându-se soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este inadmisibil atunci când se exercită împotriva unei hotărâri nesusceptibile de recurs ori se declară de către persoane care nu sunt titulari ai dreptului de recurs sau cu depășirea limitelor legale în care se poate declara recurs de către diferiți titulari.

În conformitate cu art. 429 Cod de procedură penală, recursul se depune de persoanele menționate în art.421 și trebuie să fie motivat. Cererea de recurs se depune la instanța de recurs cu atâtea copii câți participanți la proces sunt.

Totodată, art. 430 Cod de procedură penală stabilește condițiile de formă și de conținut ale recursului, care trebuie să conțină:

- 1) denumirea instanței la care se depune recursul;
- 2) numele și prenumele recurentului, calitatea procesuală sau mențiune cu privire la persoana interesele căreia le reprezintă și adresa ei;
- 3) denumirea instanței care a pronunțat sentința, data pronunțării sentinței, numele și prenumele inculpatului în privința căruia se atacă hotărârea judecătorească, fapta constatată și dispozitivul sentinței, indicarea persoanei care a declarat apel și motivele invocate în apel;
- 4) denumirea instanței care a adoptat decizia în apel, data pronunțării deciziei de apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului;
- 5) conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată;
- 6) formularea propunerilor privind hotărârea solicitată. Deși formularea acestor propuneri este obligatorie pentru recurent, ele nu influențează hotărârea Curții Supreme de Justiție;
- 7) data declarării recursului și semnătura recurentului.

În speță, Colegiul penal lărgit a constatat că recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Furtună Vladimir nu întrunește condiții prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală, deoarece nu este semnat de către avocat.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că la data de 21 ianuarie 2021, ora 23:16, pe adresa electronică a Curții Supreme de Justiție a parvenit recursul ordinar declarat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Furtună Vladimir.

Potrivit mesajului recepționat, avocatul a atașat două fișiere: recursul și dovada semnării electronice a documentului.

Analizând actele parvenite în adresa instanței de recurs, Colegiul penal lărgit constată că deși avocatul anexează confirmarea că documentul cu denumirea *recurs_CSJ_Furtuna_V.semnat.PDF* este semnat electronic, totuși la mesajul transmis pe adresa electronică a instanței a fost atașat un recurs care nu conține semnătură electronică, or, documentul atașat reprezintă o copie scanată a recursului cu semnătura olografă a avocatului.

Totodată, în urma verificării pe Portalul Serviciului guvernamental de semnătură electronică <https://msign.gov.md/#/>, s-a constatat că „documentul cu denumirea *recurs_CSJ_Furtuna_V.semnat.PDF* nu conține semnături”.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ține să accentueze, că potrivit prevederilor art. 13 alin. (2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29.05.2014 (în vigoare 04.01.2015), documentul electronic semnat cu semnătură electronică simplă sau cu semnătură electronică avansată necalificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice, cu respectarea condițiilor stipulate la art. 16 alin. (1).

Potrivit art. 16 din aceeași Lege, (1) Documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) este semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie;

b) este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

(2) Verificarea autenticității documentului electronic se efectuează prin verificarea, cu ajutorul dispozitivelor de verificare a semnăturii electronice și/sau al produsului asociat semnăturii electronice, a autenticității acestei semnături.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că recursul anexat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Furtună Vladimir, reprezintă un document electronic autenticitatea căruia nu poate fi verificată, deoarece nu este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

În aceste condiții, recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului Furtună Vladimir urmează a fi respins, ca inadmisibil.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către avocatul Bot Alexandru în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Furtuna Vladimir xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 octombrie 2021.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Craiu Nicolae